

Mbi bazën e nenit 55 paragrafi 1 nga Ligji për organizatë dhe punë të organeve të drejtorive shtetërore (“Gazeta Zyrtare e RM” nr. 58/00 dhe 44/02) dhe nenit 24 dhe 26 nga Ligji për arsim fillor (“Gazeta Zyrtare e RM” nr. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 63/04, 82/04, 55/05, 81/05, 113/05, 35/06, 70/06 dhe 51/07) ministri i arsimit dhe shkencës solli program mësimor për lëndën zgjedhore Atdheu ynë për arsimin bazë tetëvjeçar, përkatësisht për klasat e VII, VIII ose IX për arsimin bazë nëntëvjeçar.

**MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
BIRO PËR ZHVILLIMIN E ARSIMIT**

PROGRAM MËSIMOR

Lëndë zgjedhore

ARSIM FILLOR

ATDHEU YNË

Arsimi fillorë
Shkup, 2008

1. Hyrje

Lënda Atdheu ynë është lëndë fakultative për nxënësit e klasave VII, VIII dhe IX të shkollës nëntëvjeçare. Me programin mësimorë janë caktuar qëllimet bazë të cilat janë për zhvillimin e interesit të nxënësve për sistematizim dhe zgjerim të diturisë për të shkuarën dhe të sotshmen për Republikën e Maqedonisë. Gjithashtu, janë sistematizuar qëllimet, përmbajtjet dhe aktivitetet për njohje të monumenteve kulturore – historike, parqet nacionale dhe pasurit natyrore të atdheut tonë. Më pas, në veçanti theksohet nevoja për përdorim të burimeve materiale nga muzetë arkeologjike, etnologjike dhe historike, muzeu i artit bashkëkohor, muzetë të qytetit, muzetë të shkencore natyrore, si dhe për përdorim të burimeve për ekzaminim të kulturës dhe traditës të popullit maqedonas si dhe të përkatësive të bashkësive të tjera në Republikën e Maqedonisë. Programi me qëllimet konkrete dhe përmbajtje dhe metoda mësimore dhe aktivitete do të sjell nxënësit të inkurajohen të organizojnë aktivitete të tyre ekzaminuese për njohje të parqeve tona nacionale dhe pasuri të tjera të rralla natyrore me të cilat akoma më shumë do të zgjerohet interesi tek ata për njohje e atdheut tonë. Me planin mësimorë për shkollat fillore për lëndën Atdheu ynë parashikohet 2 orë mësimore në javë, përkatësisht 72 orë mësimore në vit.

SHËNIM:

Në pajtim me dinamikën për hyrje të edukimit dhe arsimit nëntëvjeçarë programi mësimorë për nxënësit e klasës së VI në shkollat tetëvjeçare nga viti shkollor 2008.2009 është ekuivalente me programin mësimorë për klasat e VII, VIII dhe e IX të shkollave nëntëvjeçare.

2. QËLLIME TË MËSIMIT NË KLASAT E VII, VIII dhe IX.

Nxënësi / nxënësja:

- të nxiten që ta vlerësoj trashëgimin historike dhe kulturore në Republikën e Maqedonisë;
- ti sistematizoj dhe zgjerojë dituritë për periudhën bazë në krijimin e shtetit maqedonas;
- të zbuloj si është e organizuar shteti Republika e Maqedonisë;
- ti njohë funksionet bazë të kryeqyteti të atdheut tonë
- ta njohë diturinë të monumenteve kulturore – historike, arrijtet në kulturën dhe artin dhe të tregoj interes për mbrojtje të tyre;
- ti pasuroj dituritë për kushtet dhe mirëmbajtja e parqeve tona nacionale dhe pasuri natyrore të rralla dhe të tregoj interes për mbrojtje të tyre;
- të aftësohet për përdorim dhe përpunim të dhënash dhe informacione nga burime të ndryshme; muzetë, lokalitete arkeologjike, përmendore, dhe shtëpi muze, biblioteka, teatër etj.;
- të inkurajohet të vizitoj dhe bashkëpunojë me institucione të ndryshme për këmbim të informatave në ekzaminimin, si dhe me nxënësit nga shkollat e tjera;
- të aftësohet të pasurojë dhe përdorë diturinë për atdheun tonë;
- të zhvilloj ndjenjë të patriotizmit ndaj atdheut;
- të zhvilloj respekt për të gjithë traditat kulturore dhe popuj që jetojnë në Republikën e Maqedonisë.

3. QËLLIME KONKRETE

Temë: Nga e kaluara e Maqedonisë			
Qëllime	Përmbajtje	Koncepte	Aktivitete dhe metoda
<p>Nxënësi / nxënësja</p> <ul style="list-style-type: none"> - të njihet me datat kyçe në zhvillimin e Maqedonisë nga prahistoria deri më sot; - ti sistematizojë dituritë për Maqedonisë nga prahistoria deri më sot 	<ul style="list-style-type: none"> - Pamje kronologjike për të shkuarën dhe krijimi i shtetit Maqedonas 	<ul style="list-style-type: none"> - Prahistoria (burime) - Periudhë antike (Filipi i II, Aleksandër i madh) - Shekulli i mesëm - Periudha e osmane - Marrëveshja paqësore e Bukureshtit - ASNOM - Federata Jugosllave - Shteti Maqedonas bashkëkohor (8 Shtator 1991). 	<ul style="list-style-type: none"> - Grumbullim të materialeve, fotografive të sendeve, harta historike, atlase, dokumente etj. për të shkuarën e Maqedonisë; - Grumbullim dhe sistematizim të fotografive të vjetra të ndërtimeve dhe arkitekturë nga e shkuara e Maqedonisë; - Vizita të momenteve kulturore – historike, vendeve arkeologjike, muze etj. - Shfrytëzim të burimeve të tjera nëpërmjet vizitave të bibliotekave, biseda me persona të njohura të cilat do të në dëshmojnë për të shkuarën e Maqedonisë;

			<ul style="list-style-type: none"> - zgjedhje dhe radhitje të teksteve të mbledhura, fotografi për sende dhe ndërtesa nga e shkuara dhe përpunim të shiritave kronologjike për zhvillimin historik të atdheut tonë; - përgatitje të materialit të përgatitu për temën “Nga e shkuara e Maqedonisë” për shpjegim në ueb-faqen të shkollës fillore.
--	--	--	--

Temë: Si është organizuar shteti ynë dhe institucionet e saja:			
Qëllime	Përmbajtje	Koncepte	Aktivitete dhe metoda
<p>Nxënësi / nxënësj</p> <ul style="list-style-type: none"> - të njihet si është organizuar shteti ynë në nivel lokal; - të njohë si formohet Kuvendi i Republikës së Maqedonisë dhe cilat janë funksionet e tij kryesore; - të njihet si zgjidhet Kryetari i Republikës së Maqedonisë dhe cilat janë kompetencat e tij; - to dijë si formohet Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe cilat janë kompetencat e tyre; - ti di kompetencat kryesore të gjykatave dhe prokuroria publike 	<p>- Organizim të pushtetit lokal dhe shtetëror në Republikën e Maqedonisë</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Parti politike - Zgjedhje - Pushtet lokal - Komunë, bashkësi lokale - Kryetar komune - Pushtet qendrorë - Deputet - Kryetarë - Qeveria e Republikës së Maqedonisë - Kryeministër - Gjykatat - Prokuroria publike - Avokati i popullit - Gjykata kushtetuese 	<ul style="list-style-type: none"> - Paraqitje skematike të organizimit të pushtetit lokal dhe qendror në RM; - Mbledhje të teksteve dhe materiale të tjera për organizimin të pushtetit lokal dhe qendror; - Simulim të procesit zgjedhorë; - Kompetenca; - Si është organizuar gjyqësori; - Bisedime në temë: Çfarë punon Avokati i Popullit; - Bisedime me persona të cilat punojnë në punë me organizim të shtetit (deputetë, kryetar komune, anëtar të këshillit të komunës etj.)

<ul style="list-style-type: none"> - të di se çfarë punon Avokati i Popullit dhe Gjykata Kushtetuese; - të njihet ne cilat Organizata ndërkombëtare është anëtar Republika e Maqedonisë; - të njihet me disa përfaqësues ndërkombëtar në Republikën e Maqedonisë (Ambasada, Organizata Botërore e Shëndetësisë, UNESCO, UNICEF etj.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Anëtarësimi i Republikës së Maqedonisë në organizatat ndërkombëtare OKB, UE, NATO etj. - Përfaqësues ndërkombëtar në Republikën e Maqedonisë 	<p>Organizatave ndërkombëtare (OKB, UE, NATO)</p> <p>Ambasada</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bisedime me përfaqësues të UE, NATO dhe organizata të tjera në atdheun tonë - Vizitë të përfaqësive të organizatave ndërkombëtar në atdheun tonë; - Përgatitje dhe sqarime të materialit të punuar në ueb – faqen e shkollës;
---	---	---	---

Tema: Kryeqyteti i atdheut tonë – Shkup			
Qëllime	Përmbajtje	Koncepte	Aktivitete dhe metoda
<p>Nxënësi / nxënësja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të shtyhet ta zgjeroj diturinë për formimin e qytetit Shkup; - Ti njohë funksionet themelore administrative në kryeqytet; - Të njihet me datat e rëndësishme nga historia e kryeqytetit (Skupi, Justiniana I, zjarri i Pikolomini, përmbytje, tërmete, rinovime dhe zhvillim) - Të njohë gjermime të rëndësishme, kala dhe ndërtime të tjera nga kultura materiale e qytetit; 	<ul style="list-style-type: none"> - Zhvillimi historik i Shkupit nga koha antike deri sot - Shkup – Qendër kryesore administrative, politike dhe kulturore të atdheut tonë - Zhvillim dhe modernizim të Shkupit pas tërmetit nga viti 1963; - Monumente kulturore – historike të qytetit; - Institucione të tjera më të rëndësishme në qytet; 	<ul style="list-style-type: none"> - Kryeqytet - Monumente kulturore – historike të qytetit Shkup: gjermime në Skupi, Kalaja, aquadukti i vjetër, Çarshia e vjetër e Shkupit, Ura e Gurit në Vardar, Manastiri nga shekujt mesjetar Shën Pantelejmon, sarkofagu i revolucionarit Maqedonas Goce Dellçev, Manastiri Shën Andrej në Matka, xhamia Mustafa – pasha, Amami i Daut – pashës (sot galeri arti), Suli - An, Kapan – An etj. - Muze dhe galeri - Muzeumë i Maqedonisë (vendosje, etnologjike, arkeologjike dhe historike) 	<ul style="list-style-type: none"> - Mbledhje të teksteve të vjetra, fotografi të ndërtesave dhe sende, kartolina, plane, harta historike dhe materiale të tjera nga historia e qytetit Shkup. - Njohje me disa dokumente të rëndësishme (p.sh. dokumente për shpallje të Shkupit për qytet kryeqytet të Republikës së Maqedonisë); - Gjetje të teksteve, fotografi dhe burime të tjera për zhvillimin e qytetit si qendër administrative, politike, kulturore dhe ekonomike në atdheun tonë dhe më gjerë. - Bisedim me persona të njohura nga qyteti

<ul style="list-style-type: none"> - të njihet me rrëndësin e kryeqytetit si qendër kulturore të shtetit; - të njihet me institucionet e tjera në kryeqytetin të atdheut tonë. 		<ul style="list-style-type: none"> - Muze të qytetit Shkup - Muze të artit bashkëkohor; - Galeri nacionale – Amam Daut – Pasha - Teatri - Teatri popullor Maqedonas - Opera dhe Baleti Maqedonas - Filarmonia Maqedonase - Teatri Shqiptar - Teatri Turk - Teatër për fëmijë dhe të rinj - Kinematë e qytetit - Institucione të tjera - AASHM - Biblioteka universitare - Posta, banka, spitale, qendra tregtare, fakultete, institute, ambasada, qendra të huaja kulturore etj. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjetje dhe sistematizim të fotografive, kartolina dhe tekste për muzetë kulturore – historike në qytet; - Mbledhje të teksteve për trashëgimin kulturore dhe arritje të artit bashkëkohorë Maqedonas: vizitë në muzeu e Maqedonisë dhe muzeu i qytetit Shkup; - Mbledhje të materialeve për Shkup si qendër kulturore; - Përdorim të teknologjisë kompjuterike dhe Interneti - Marrje të materialeve të gatshme për kryeqytetin të atdheut tonë në ueb – faqen e shkollës.
--	--	---	--

Tema: Monumentet kulturore – historike në atdheun tonë			
Qëllime	Përmbajtje	Koncepte	Aktivitete dhe metoda

<p>Nxënësi / nxënësjë :</p> <ul style="list-style-type: none"> - të inkurajohet ta njohë rrëndësin e monumenteve kulturore – historike në Republikën e Maqedonisë - të inkurajohet të mbledhë dhe të përpunoj tekste, fotografi dhe burime të tjera për persona të rëndësishëm në të shkuarën dhe sot; - të inkurajohet të shikoj dhe përpunojë burime të ndryshme për monumentet kulturore – historike në Maqedoni. 	<ul style="list-style-type: none"> - monumente kulturore – historike; - kisha, manastire, xhami, shtëpi – muze etj.; - Muze të qytetit; - Teatro të rëndësishme dhe biblioteka në Maqedoni; - Persona të rëndësishëm; 	<ul style="list-style-type: none"> - Monumente kulturore – historike; Herakleja, Dhoma kujtim të Qemal Ataturk, Stobi, teatri Antik (Ohër), Markovi kështjella (Prilep), monumente feudale (Kratovë), kalaja e Shtipit – Isar, Opservatorin Astronomike Kokino, Shtëpi e Krushevosë, Makedonium, Gurit i Ariut (Meçkin Kamen), Shtëpia e Ohrit (shtëpia e Robevci), ikona Tarakote (Vinica), Kodra e Vardarit (Vardarski rid) (Gevgeli), muzeu i kujtimeve Pelince, shtëpia e kujtim e Dimitar dhe Konstantin Miladinovi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mbledhje të teksteve, fotografi etj. për monumentet kulturore - historike në atdheun tonë. - Përpunim tekste me fotografi dhe dokumente të tjera për monumentet, për krijimin e tyre, historia, përkatësisht kujt i janë dedikuar; - Bisedime me persona ekspert për monumentet kulturore dhe historike; - Përgatitje prezantime për kishat, manastiret, xhamit dhe shtëpi të vjetra – muze më të njohura; - Mbledhje të legjendave të vjetra, përralla, barsoleta dhe zakone etj. - Përgatitje të komplet tekstit për këtë temë dhe shpjegim në ueb – faqen e shkollës.
---	--	--	---

		<p>- Objekte religjioze Manastiri Shën Jovan Bigorski, Manastiri Shën Joakim Osogovski, Manastiri Shën Naum, Shën Pantelejmon – Shën Sofja, Shën Jovan – Kaneo, Manastiri Treskavec, Manastiri Shën Gjorgji (Kurbino), bazilikat e kristianizmit të herët në Radovish, Oktisi dhe Kalishta, manastiri Vodoça, xhamia me lara (sharena) (Tetovë), Arabati – baba teqe, manastiri Shën Atanasie – Leshok etj.</p> <p>- Manifestime të rëndësishme: Karnavali i Vevçanit; Dasma Galiçka, mbrëmjet strugave të poezisë, jehonë kënga (Strugë), Karnavali i Strumicës, Monmarteti i vogël i Manastirit (Bitola)</p>	<p>- Këmbim të teksteve dhe informacione me nxënës nga shkollat e tjera.</p>
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Institucione - Teatër (Bitola (Manastir), Prilep, Kumanovo, Shtip, Tetovë, etj.). - Biblioteka e qytetit dhe institucione të tjera kulturore. - Galeria e arteve (Tetovë). - Legjenda, përralla, barsoleta, besime, zakone.	
--	--	--	--

Temë: Parqe nacionale dhe pasuri natyrore			
Qëllime	Përmbajtje	Koncepte	Aktivitete dhe metoda
<p>Nxënësi / nxënësjja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - të njihet me vend pozicionet e parqeve nacionale në Maqedoni; - ta njohë rrëndësin të parqeve nacionale; - të inkurajohet të ekzaminoj për parqet nacionale: dallimet klimaterike, lloje të rralla të bimëve dhe kafshëve dhe kujdes për ta; - të inkurajohet të ekzaminoj rolin të parqeve nacionale për zhvillim të turizmit; - të njihet me rrëndësin të pasurive të tjera të rralla (liqene, shpella, ponorë etj) 	<ul style="list-style-type: none"> - Parqet nacionale në Maqedoni; - Pasuri të rralla natyrore dhe zona të mbrojtura; - Vende me karakteristika të veçanta natyrore; - Lloje të rralla të bimëve dhe kafshëve në Republikën e Maqedonisë. 	<ul style="list-style-type: none"> - Parqet nacionale: Galiçica, Pelister, Mabrovo. - Pasuri të rralla natyrore dhe zona të mbrojtura: Ęjasen, liqen i Prespës (pjesa veriore), liqeni i Ohrit, liqeni i Dojranitë, Mali Sharr, Katllanovë, Myzeqe Monospitovo. - Vende me karakteristika të veçanta natyrore: Lipkovë, Zheden, Krushevë, Mariovo, Berovë dhe etj. - Bimë karakteristike - Molika - Kafshë karakteristike: - Trofta e Ohrit - Ngjala, - Belvicë, 	<ul style="list-style-type: none"> - Ekzaminime: përse dhe kurë janë shpallur parqet nacionale dhe për karakteristikat e tjera: relief, klimë, hidrografi, bota bimore dhe shtazore, lagje të afërta dhe popullimi, vizitor dhe kujdesie për mirëmbajtje të parqeve nacionale. - Pamje në CD, fotografi dhe publikime të tjera për parqet nacionale. - Mbledhje të fotografive për bimë dhe kafshë të rralla në vendet e parqeve nacionale dhe zonat e mbrojtura. <p>Bisedime me persona kompetente për parqet nacionale, llojet e rralla dhe zonat e mbrojtura.</p>

- të njihet me vend pozicionin e pasurive të		- sfungjerë i Ohrit	- Përpunim të listës e të
--	--	---------------------	---------------------------

<p>rralla dhe zonat e mbrojtura në atdheun tonë;</p> <ul style="list-style-type: none"> - të grumbulloj të dhëna për botën bimore dhe shtazore në parqet nacionale dhe rezervatet natyrore; - të di ti njohë llojet e rralla bimore dhe shtazore; - të njihet me mënyrën për mbrojtje të ambientit natyrorë. 		<ul style="list-style-type: none"> - Kormorane - Riqebullë - Mjellmë - Çaplji - Sharëplaninec 	<p>dhënave për llojet e rralla bimore dhe shtazore në vendet e tre parqeve nacionale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vizitë të parqeve nacionale ose pasurit natyrore të rralla, zonat e mbrojtura - Prezantim të materialeve të përgatitura në ueb – faqen e shkollës; - Këmbim të materialeve të mbledhura me nxënësit nga shkollat e tjera; - Bisedime me persona ekspertë për kujdesin dhe mirëmbajtjen të parqeve nacionale dhe për mundësin për zhvillim të zonave turistike – rekreative dhe eko-turizmin.
---	--	--	---

4. REKOMANDIME DIDAKTIKE

Me programin mësimor është dhënë planifikimi origjinal të orëve mësimore sipas temave mësimore, dhe atë:

- tema: “Nga e shkuara e Maqedonisë” – 5 orë
- tema: “Si është organizuar shteti ynë dhe institucionet e tyre” – 10 orë
- tema: “Kryeqyteti e atdheut tonë - Shkup” – 15 orë
- tema: “Monumentet kulturore – historike në atdheun tonë” – 22 orë
- tema: “Parqet nacionale dhe pasurit natyrore” – 15 orë

Megjithatë, mësuesi duhet vetë ta planifikoj fondin të orëve sipas temave mësimore sipas tempos së përparimit të nxënësve në ekzaminimin e secilës temë dhe përgatitja dhe shpjegimin të materialeve në ueb – faqen të shkollës fillore.

Përveç kësaj, mësuesi duhet të parashikoj nga 5 deri 6 orë mësimesh në fund të vitit shkollor për rrethim të plot dhe rregullim të teksteve të përgatitura, fotografi, dokumente dhe burime të tjera për temat mësimore në një njësi për shpjegim në ueb – faqen të shkollës fillore. Është e dobishme që nxënësit ti prezantojnë rezultatet nga ekzaminimi edhe përpara nxënësve të shkollës së tyre fillore.

Rekomandohet për planifikim të suksesshëm dhe organizim të mësimit të botohet broshurë për mësuesit. Në broshurën do të theksohen burime themelore për çdo temë mësimore dhe metodat që do të mund ti përdorin nxënësit dhe mësuesit në ekzaminimin për njohje të atdheut tonë. Më pas do të theksohen dhe titujt e enciklopedive, fjalorë, revista, atlase, harta. Internet faqe, softuer edukativë etj.

Me të mundësohet planifikim autentik të mësimit nga ana e mësuesve dhe nxënësve në shkollave fillore dhe këmbim të vazhdueshëm të rezultateve nga ekzaminimi i nxënësve të cilat do të përfshihen në përgatitjen e kësaj lënde mësimore.

Për secili komplet ose temë mësimore në broshurën do të theksohet literatura që do ta shfrytëzojnë mësuesit dhe nxënësit për ekzaminimet e tyre. Përfytyrimi kryesor që nxënësi nga vendet e ndryshme dhe qytete të Republikës së Maqedonisë, aktivitetet e tyre ekzaminuese për temat e theksuara ti bëjnë të qasshme për nxënësit në atdheun tonë. Kështu, secila grup e nxënësve në shkollat fillore do të krijojë bazë të dhënash të cilat ndërmjet tyre do ti këmbëjnë dhe plotësojnë nxënësit në ekzaminimet e tyre në kornizat e temave që janë parashikuar në programet mësimore.

5. VLERËSIM TË SUKSESIT TË NXËNËSVE

- Ndjekje të sukseseve të nxënësve

Gjatë mësimit rregullisht ndiqen dhe vlerësohen sukseset e nxënësve, rregullohen treguesit për aktivitetet e tyre, motivimi për grumbullim të burimeve të ndryshme të secilës nga temat mësimore dhe përmbajtje, përpunim të literaturës së grumbulluar: tekste, shënime, fotografi, plane, harta etj. shkrimi i teksteve dhe raporte nga ekzaminimet. Në veçanti ndiqet bashkëpunimi të nxënësit me nxënësit e tjerë në grup.

Ndjekja dhe vlerësimi të suksesit të nxënësve është pjesë përbërëse të planifikimit të mësimit dhe aktiviteti ekzaminues të nxënësve, me të cilat kuptohet dhe organizimi të punës së tyre në ekipe më të vogla/grupe, prezantim të rezultateve nga ekzaminimet dhe shkrim për tekstet e mbaruara për secila përmbajtje të temave mësimore.

Gjithashtu, duhet të ndiqet dhe vlerësohet aktiviteti të nxënësit në secila temë për përgatitjen të materialeve dhe publikimi i tyre në ueb – faqen të shkollës.

Gjatë të vitit shkollor nxënësit të cilat do ta zgjedhin këtë lëndë vlerësohen me norë numërore e cila do të ketë ndikim në suksesin e tyre.

6. KUSHTE AMBIENTI PËR REALIZIM TË PROGRAMEVE MËSIMORE

Programi në raport me kushtet e ambientit bazohet në normativin për vend, pajisje dhe mjete mësimore për shkollën nëntëvjeçare e sjellë nga ana e Ministrisë së arsimit dhe shkencave me Vendim nr. 07-1830/1 nga data 28.02.2008.

7. NORMATIVË PËR KUADËR MËSIMORË

Mësimin për lëndën Atdheu ynë në klasat e VII, VIII dhe IX të shkollës nëntëvjeçare, përkatësisht klasat e VI, VII dhe VIII të arsimit tetëvjeçarë, mund ta realizoj person i cili ka mbaruar arsim të lartë në grupet studimore – histori, etnologji ose gjeografi.

8. REZULTATET E PRITURA

Nxënësi / nxënësj

- i dallon periudhat themelore nga e shkuara dhe krijim të shtetit Maqedonas
- di si është formuar Republika e Maqedonisë bashkëkohore dhe e pavarur
- di si është organizuar Republika e Maqedonisë bashkëkohore : në nivel lokal dhe qendrorë (komunë, kryetar komune, Këshill komune, Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, Kryetar i republikës së Maqedonisë, Qeveria e Republikës së Maqedonisë, gjyqësori, avokati i popullit, Gjykata kushtetuese) i di funksionet themelore të kryeqytetit të Republikës së Maqedonisë (qendër administrative, politike dhe kulturore);
- ti njehë monumentet kryesore kulturore – historike në kryeqytetin;
- i di Institucionet nacionale nga sfera e kulturës dhe artit dhe roli i tyre;
- e di rëndësin e monumenteve kulturore – historike dhe cili është përgjegjës për mbrojtje të tyre;
- i parqet nacionale në Maqedoni dhe zonat e mbrojtura, rëndësia e tyre dhe cili është përgjegjës për mbrojtje të tyre;
- njehë institucione dhe organizata ndërkombëtare në të cilat është anëtare RM (për shembull OKB, OSHB, UNICEF etj.)
- njehë Institute dhe përfaqësi ndërkombëtare në RM.

9. PROGRAMIN MËSIMORË E PËRGATITI GRUP I PUNËS

1. Prof. D-r Nikola Zhezhov, Instituti për histori, Fakulteti filologjikë – Shkup
2. Igor Jurukov, mësues në SHF “Petar Pop Arsov”- Shkup
3. Snezhana Stefanova, profesor në gjimnazin “Nikola Karev”- Shkup
4. Sasho Serafimovske, mësues në SHF “Jan Amos Komenski” – Shkup
5. Svetlana Brashnarska, këshilltar, Biro për zhvillim të arsimit
6. Ivica Gievski, këshilltar, Biro për zhvillim të arsimit
7. m-r Tashe Stojanovski, koordinator, Biro për zhvillim të arsimit

10. VENDIM DHE DATË TË SJELLJES SË PROGRAMIT MËSIMORË

Programi mësimorë për Atdheun tonë për klasën e gjashtë të arsimit bazë tetëvjeçarë, përkatësisht klasat e shtata, teta dhe nënta të arsimit bazë nëntëvjeçarë e solli:

Ministër

_____

Sulejman Rushiti

më datën, _____